

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2019 r.

Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Asesor sądowy Paulina Matysiak

Protokolant: prot. sąd. A. K.

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2019 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. S.**

przeciwko **A. S. (1) (S.)**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 20.500,00 zł (dwadzieścia tysięcy pięćset złotych zero groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wysokości 10 % w skali roku nie wyższymi jednak niż dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie, liczonymi od następujących kwot i dat:

- od kwoty 6.500,00 zł od dnia 1 marca 2010 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 14.000,00 zł od dnia 1 lipca 2010 r. do dnia zapłaty,

2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.642,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Asesor sądowy Paulina Matysiak

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 12 stycznia 2018 r. (data złożenia w Biurze Podawczym tut. Sądu) powód M. S., zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika będącego radcą prawnym, wniósł o zasądzenie od pozwanej A. S. (1) kwoty 20.500,00 zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości 10% w stosunku rocznym, liczonymi od kwoty 6.500,00 zł od dnia 1 marca 2010 roku do dnia zapłaty, a od kwoty 14.000,00 zł od dnia 1 lipca 2010 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, a także opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że jako pożyczkodawca zawarł z pozwaną m.in. dwie umowy – z dnia 16 lutego 2010 roku i z dnia 26 kwietnia 2010 roku. Umowy te zostały nazwane przez strony „umowami kredytu gotówkowego”, jednak zgodnym zamiarem i celem stron było zawarcie umów pożyczki pomiędzy dwiema osobami fizycznymi. Na mocy umowy z dnia 16 lutego 2010 roku powód przeniósł na pozwaną z obowiązkiem zwrotu do dnia 28 lutego 2010 roku kwotę 6.500,00 zł. Na podstawie umowy pożyczki z dnia 26 kwietnia 2010 roku powód udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 14.000,00 zł, z obowiązkiem zwrotu do dnia 30 czerwca 2010 roku. W związku z brakiem zwrotu kwoty pożyczki, powód dochodzi od pozwanej wyżej wskazanych kwot.

Nakazem zapłaty z dnia 31 października 2018 r. referendarz sądowy w tut. Sądzie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W ustawowym terminie pozwana wniosła skutecznie sprzeciw, zaskarżając nakaz zapłaty w całości, wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. W piśmie z dnia 20 maja 2019 roku pozwana uzasadniła

wniesiony sprzeciw wskazując, iż przyznaje że zawarła z powodem ww. umowy pożyczki (nazwane umowami kredytu gotówkowego) oraz że nie zwróciła kwot wynikających z ww. umów pożyczek. Jednocześnie pozwana podniosła, iż przedmiotowe umowy były udzielone w związku z prowadzoną przez pozwanego działalnością gospodarczą, a tym samym roszczenia z nich wynikające uległy przedawnieniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód M. S. od 2009 roku pozostawał w nieformalnym związku z pozwaną A. S. (1). Pozwana prowadziła działalność gospodarczą w zakresie usług fryzjersko-kosmetycznych oraz consultingowych, a kolejno w zakresie wykańczania wnętrz. Powód nigdy nie prowadził działalności gospodarczej, w tym w szczególności w zakresie udzielania pożyczek. Po powrocie z Anglii powód rozpoczął studia doktoranckie, zajmował się działalnością naukową i dydaktyczną na uczelni. Powód pomagał pozwanej w prowadzonych przez nią działalnościach. Nie pobierał jednak z tego tytułu żadnego wynagrodzenia. Powód stworzył dla pozwanej stronę internetową, zajmował się graficznym tworzeniem ulotek i plakatów. Czasami jako pełnomocnik pozwanej podpisywał w jej imieniu drobne umowy, jak np. umowy montażu drzwi.

W 2020 roku powód był studentem dziennych studiów doktoranckich na Uniwersytecie Ekonomicznym w P.. W ramach studiów powód otrzymywał stypendium, a nadto zdarzało mu się zawierać umowy o dzieło związane z nadgodzinami i udziałem w projektach badawczych kierownika katedry.

Dowód:

- zeznania świadka A. S. (2) (k.80-82),
- zeznania powoda (k.82-84).

Rodzice powoda A. S. (2) i B. S. udzielili rodzicom pozwanej J. S. i W. S. pożyczki na kwotę 170 tysięcy złotych. Kwota ta została zasądzona prawomocnym wyrokiem Sądu.

Pozwana A. S. (1) poszukiwała w obecności powoda pożyczek bankowych w Internecie. Powód był zaskoczony faktem, jak wysokie jest oprocentowanie tych pożyczek, dlatego zaoferował jej pomoc polegającą na pożyczeniu pieniędzy. Powód miał zaoszczędzone pieniądze, które otrzymywał w ramach stypendium doktoranckiego lub od rodziców. Powód pożyczył pozwanej kwotę 18.000,00 zł w styczniu 2010 roku. Kwota ta została zasądzona prawomocnym wyrokiem Sądu i wszczęte zostało postępowanie egzekucyjne mające na celu wyegzekwowanie tej kwoty.

W dniu 16 lutego 2010 roku powód zawarł z pozwaną umowę pożyczki (oznaczoną przez strony jako umowę o kredyt gotówkowy). Powód udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 6.500,00 zł. Pożyczka była oprocentowana według stałej stopy procentowej, która wynosiła 10%. Pożyczka i odsetki miały zostać spłacone w jednej racie płatnej do ostatniego dnia kredytowania, tj. do dnia 28 lutego 2010 roku. Powód przekazał pozwanej kwotę 6.500,00 zł. Pozwana nie zwróciła powodowi kwoty pożyczki. Na tych samych warunkach w dniu 26 kwietnia 2010 roku powód zawarł z pozwaną kolejną umowę pożyczki (również oznaczoną jako umowa o kredyt gotówkowy) na kwotę 14.000,00 zł. Pożyczka ta miała zostać zwrócona do dnia 30 czerwca 2010 roku. Powód przekazał pozwanej kwotę 14.000,00 zł. Pozwana nie zwróciła powodowi kwoty pożyczki.

Powód pożyczył pozwanej również mniejsze kwoty, co do których strony nie zawarły w formie pisemnej umów pożyczek.

Bezsporne, a nadto dowód:

- umowa o kredyt gotówkowy (k.10-11),
- potwierdzenie wypłaty gotówki (k.12),

- umowa o kredyt gotówkowy (k.13-14),
- potwierdzenie wypłaty gotówki (k.15),
- wyrok Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 8 lutego 2017 r. wraz z klauzulą wykonalności (k. 21-22),
- wyrok Sądu okręgowego w Poznaniu z dnia 15 kwietnia 2016 r. wraz z klauzulą wykonalności (k. 23-24)
- zeznania świadka A. S. (2) (k.80-82),
- zeznania powoda (k.82-84).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zaferowany przez strony materiał dowodowy, a mianowicie zeznania świadków, przesłuchanie powoda oraz dokumenty. Za wiarygodne uznano zgromadzone w sprawie dokumenty prywatne, których treść ani autentyczność nie budziła wątpliwości i nie była przez strony kwestionowana. Za przydatne dla rozstrzygnięcia sprawy Sąd uznał dowody z dokumentów prywatnych, przypisując im znaczenie jakie wynika z art. 245 k.p.c.

Zeznaniom świadka A. S. (2) oraz powoda Sąd dał wiarę w całości, gdyż były one spójne i logiczne, a nadto znajdowały potwierdzenie w treści dowodów z dokumentów.

Częściowo ustalenia Sąd poczynił również bez dowodu w oparciu o art. 229 k.p.c., zgodnie z którym nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości. Taka sytuacja zachodziła w przedmiotowej sprawie. Pozwana przyznała bowiem w piśmie z dnia 20 maja 2019 roku stanowiącym uzupełnienie jej sprzeciwu od nakazu zapłaty, iż zarówno w dniu 16 lutego 2010 roku, jak i w dniu 26 kwietnia 2010 roku zawarła z powodem przedmiotowe umowy pożyczki. Potwierdziła również, iż otrzymała kwoty wynikające z ww. umów oraz iż nie dokonała ich zwrotu. Na tej podstawie Sąd ustalił, iż strony w dniu 16 lutego 2010 roku zawarły umowę pożyczki na kwotę 6.500,00, która to miała zostać zwrócona do dnia 28 lutego 2010 roku oraz umowę pożyczki z dnia 26 kwietnia 2010 roku na kwotę 14.000,00 zł, która to miała zostać zwrócona do dnia 30 czerwca 2010 roku. Sąd ustalił również, iż pozwana nie zwróciła powodowi ww. kwot.

Z uwagi na nieusprawiedliwione niestawiennictwo pozwanej, Sąd pominął dowód z jej przesłuchania. Zgodnie z art. 302 § 1 k.p.c., gdy z przyczyn natury faktycznej lub prawnej przesłuchać można co do okoliczności spornych jedną tylko stronę, sąd oceni, czy mimo to należy przesłuchać tę stronę, czy też dowód ten pominąć w zupełności. Sąd postąpił tak samo, gdy druga strona lub niektórzy ze współuczestników nie stawili się na przesłuchanie stron lub odmówili zeznań. W przedmiotowej sprawie Sąd pominął zeznania pozwanej z uwagi na jej nieusprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawie. Pozwana wezwana na termin rozprawy, pod rygorem pominięcia dowodu z jej przesłuchania, nie stawiała się, nie usprawiedliwiając w żaden sposób swojego niestawiennictwa. Sąd Rejonowy był zatem uprawniony do zastosowania art. 242 k.p.c., który stanowi, że jeżeli postępowanie dowodowe napotyka przeszkody o nieokreślonym czasie trwania, sąd może oznaczyć termin, po którego upływie dowód może być przeprowadzony tylko wówczas, gdy nie spowoduje to zwłoki w postępowaniu. Wskazać przy tym należy, że na terminie rozprawy w dniu 25 listopada 2019 roku doszło do zamknięcia rozprawy i dalsze jej odraczanie – wobec niestawiennictwa pozwanej, prowadziłyby do nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu. Z uwagi na powyższe Sąd Rejonowy był uprawniony do przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron ograniczonego do przesłuchania powoda uznając, że zachodzą przesłanki z art. 302 § 1 k.p.c., umożliwiające przesłuchanie tylko jednej strony.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Powód domagał się zasądzenia od pozwanej kwoty 20.500,00 zł z tytułu zwrotu pożyczki udzielonej w dniu 16 lutego 2010 roku w kwocie 6.500,00 zł oraz pożyczki z dnia 26 kwietnia 2010 roku w kwocie 14.000,00 zł.

Sąd Rejonowy zauważył, iż zawarta przez strony umowa pożyczki oznaczona została błędnie jako umowa o kredyt gotówkowy. Nie budziło jednak wątpliwości Sądu, iż zgodnym celem stron było zawarcie umowy pożyczki, a błędne jej oznaczenie wynikało z braku znajomości przepisów prawa. Wskazać należy również, iż zgodnie z definicją z art. 5 pkt. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1083) kredytodawcą może być jedynie przedsiębiorca w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, który w zakresie swojej działalności gospodarczej lub zawodowej, udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi kredytu. Z pewnością powód takiej działalności nie prowadził, a tym samym nie mógł udzielić pozwanej kredytu konsumenckiego.

Wobec powyższego, podstawą dochodzonego roszczenia jest art. 720 § 1 k.c. Stanowi on, iż przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy, albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Strony zawarły dwie umowy pożyczki. Pierwszą umowa pożyczki została zawarta w dniu 16 lutego 2010 roku na kwotę 6.500,00 zł, z obowiązkiem jej zwrotu do dnia 28 lutego 2010 roku (§ 1 ww. umowy). Druga umowa pożyczki została zawarta w dniu 26 kwietnia 2010 roku na kwotę 14.000,00 zł, z obowiązkiem jej zwrotu do dnia 30 czerwca 2010 roku (§ 1 ww. umowy). W obu umowach oznaczono zostało również oprocentowanie, które wynosiło 10% (§ 3 ww. umów).

Kolejno Sąd zauważył, iż istotą sporu pomiędzy stronami nie był fakt zawarcia umów pożyczki, ani też brak zwrotu przez pozwaną powodowi tychże kwot, a okoliczność przedawnienia roszczeń wynikających z ww. umów. Pozwana przyznała bowiem, iż rzeczowe umowy zawarła, otrzymała pieniądze i nie dokonała ich zwrotu. Podniosła jednak, iż roszczenia powoda wynikające z przedmiotowych umów uległy przedawnieniu, bowiem umowy pożyczki zawarte zostały w związku z prowadzeniem przez powoda działalności gospodarczej. Termin przedawnienia wynosiłby więc 3 lata.

Analizując kwestię sporną dotyczącą przedawnienia roszczenia powoda Sąd miał na względzie treść art. 118 k.c., wedle którego jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Natomiast zgodnie z art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Przepisy szczególne dotyczące umowy pożyczki nie wprowadzają żadnej modyfikacji terminów przedawnienia. Roszczenie z umowy pożyczki przedawnia się więc z upływem lat dziesięciu. Termin przedawnienia roszczeń z umowy pożyczki z dnia 16 lutego 2010 roku rozpoczął swój bieg z dniem 28.02.2010 r., natomiast termin przedawnienia roszczeń z umowy pożyczki z dnia 26 kwietnia 2010 roku rozpoczął swój bieg z dniem 30.06.2010 r. Przy tym wskazać należy, że ustawa z dnia 13.04.2018 r. o zmianie ustawy – kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 1104), która weszła w życie w dniu 9.07.2018 r. wprowadza modyfikację przepisu art. 118 k.c., w ten sposób że termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.

Przepisy przejściowe wymienione w art. 5 ww. ustawy przewidują, że do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym ww. ustawą. Jeżeli zgodnie z ustawą zmienianą w art. 1, w brzmieniu nadanym ww. ustawą, termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego

terminu. W realiach niniejszej sprawy należało stosować przepisy dotychczasowe, bowiem przedawnienie, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie ww. ustawy nastąpiłby przy uwzględnieniu 10-letniego terminu przedawnienia wcześniej, niż przy uwzględnieniu 6-letniego terminu liczonego od dnia wejścia w życie ww. ustawy. Roszczenie powoda wynikające z umowy pożyczki z dnia 16 lutego 2010 r. uległoby przedawnieniu w dniu 28.02.2020 r., natomiast roszczenie powoda wynikające z umowy pożyczki z dnia 24 kwietnia 2010 roku uległoby przedawnieniu w dniu 30.06.2020 r. Dodać należy, iż powód wytoczył powództwo w dniu 12.01.2018 r. Bieg terminu przedawnienia uległ więc przerwaniu (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.). Tym samym roszczenia powoda z tytułu umowy pożyczki nie uległy przedawnieniu.

Sąd Rejonowy nie podzielił twierdzeń pozwanej, iż roszczenie powoda ulega przedawnieniu z upływem 3 lat. Sąd ustalił, iż powód nie prowadził działalności gospodarczej. Powód w 2010 roku pracował na uczelni oraz był w trakcie studiów doktoranckich. Jak wynika zarówno z zeznań powoda, jak i świadka A. S. (3) pozwany pomagał pozwanej w czynnościach związanych z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą. Pomoc ta wynikała jednak z relacji jaka łączyła powoda i pozwaną w ówczesnym czasie, byli oni bowiem w nieformalnym związku. Powód nie otrzymał żadnego wynagrodzenia za świadczoną na rzecz pozwanej pomoc. Sąd miał na uwadze, iż do zastosowania trzyletniego terminu przedawnienia przewidzianego w art. 118 nie jest wymagane, aby obie strony stosunku prawnego, z którego wywodzi się roszczenie majątkowe, prowadziły działalność gospodarczą; wystarczy, że działalność gospodarczą prowadzi strona dochodząca roszczenia wiążącego się z tą działalnością (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2008 r., III CSK 302/07, LEX nr 398487). To, czy pozwana prowadziła działalność gospodarczą, jest bez znaczenia dla ustalenia terminu przedawnienia pożyczki, nawet jeśli pożyczka ta została zaciągnięta na prowadzenie tej działalności. Istotnym jest jedynie to, czy strona udzielająca pożyczki udzieliła jej w związku z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą. W niniejszej sprawie strona dochodząca roszczenia (powód) nie prowadził jednak żadnej działalności gospodarczej, a więc jego roszczenie nie wiąże się z działalnością gospodarczą i ulega przedawnieniu z upływem lat 10 (obecnie lat 6).

Mając na uwadze powyższe w punkcie 1 wyroku Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 20.500,00 zł wraz z umownymi odsetkami za opóźnienie w wysokości 10% w skali roku nie wyższymi jednak niż dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie, liczonymi od następujących kwot i dat:

- od kwot 6.500,00 zł od dnia 1 marca 2015 roku do dnia zapłaty,
- od kwoty 14.000,00 zł od dnia 1 lipca 2010 roku do dnia zapłaty,

O żądaniu odsetkowym Sąd orzekł zgodnie z treścią art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 482 § 1 k.c., mając na uwadze, że powód domagał się odsetek od dnia wniesienia pozwu od dnia następującego po dniu wymagalności roszczenia. Dzień wymagalności roszczenia został wskazany w umowach pożyczki. Natomiast zgodnie z § 3 ww. umów oprocentowanie udzielonych pożyczek ustalone zostało na 10% . Postanowieniem z dnia 16 grudnia 2019 r. Sąd sprostował oczywistą omyłkę pisarską w wyroku w ten sposób, że zamiast błędnie wpisanego słowa „ustawowe” wpisał „umowne”.

O kosztach Sąd orzekł w punkcie 2 wyroku zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w treści art. 98 k.p.c., w myśl której strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Pozwana przegrała proces w całości, a zatem obciąża ją obowiązek zwrotu kosztów poniesionych przez powoda w łącznej wysokości 4.626,00 zł.

Na należne powodowi z tego tytułu koszty złożyły się następujące kwoty: opłata od pozwu w kwocie 1.025,00 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika powoda w wysokości 3.600,00 zł. Zostało ono ustalone stosownie do § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

Asesor sądowy Paulina Matysiak